

Pestprotocol Wij de Wereld

Pesten is onaanvaardbaar gedrag en vormt een bedreiging (met name voor kinderen) voor de sfeer op school en voor het individu. Daarom hebben wij een aantal regels geformuleerd voor zowel leerlingen als leerkrachten.

Preventieve aanpak

- Maak aan de leerlingen duidelijk dat signalen van pesten (iets anders dan plagen!) doorgegeven moeten worden aan de leerkracht. Leg uit dat dit geen klikken is
- Personeel en leerlingen noemen leerlingen niet met een bijnaam die als kwetsend ervaren kan worden
- Personeel en leerlingen maken geen opmerkingen over kleding en/of uiterlijk die als kwetsend ervaren kunnen worden
- Indien de leerkracht pesten heeft gesignaleerd:
 - geeft hij duidelijk en ondubbelzinnig aan dat hij dergelijk gedrag verafschuwt en afkeurt;
 - probeert hij zicht te krijgen op de oorzaak, de omvang van het pestgedrag en de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer;
 - probeert hij het invoelend vermogen van de pester en de 'zwijgende meerderheid' te vergroten ("als jij nu eens gepest werd...");
 - brengt hij het probleem in de teamvergadering en wordt er vervolgens overgegaan naar een plan van aanpak;
 - stelt hij de ouders/verzorgers van de betrokkenen (pester, gepeste) op de hoogte en geeft aan hoe de school dit probleem gaat aanpakken.

Het gedragsprotocol

1. Het doel van dit Gedragsprotocol

Wij de Wereld wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden. Wij streven ernaar om de kinderen zich op school veilig en prettig te laten voelen, zodat zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Niet alleen in de klas, de gymzaal, op de BSO of in andere ruimtes maar ook op het plein en bij allerlei activiteiten die soms ook buiten school plaats vinden.

Ons pedagogisch uitgangspunt is dat alle kinderen moeten leren hoe om te gaan met elkaar. In veruit de meeste gevallen lukt dit spontaan, maar soms is het nodig om specifieke aandacht voor het pedagogisch klimaat te hebben.

Er zal minder gepest worden in een klimaat waar duidelijkheid heerst over de omgang met elkaar, waar verschillen worden aanvaard en waar ruzies niet met geweld worden opgelost maar worden uitgesproken. Agressief gedrag van leerkrachten, ouders en leerlingen wordt niet geaccepteerd. Onze leerkrachten nemen duidelijk stelling tegen dergelijke gedragingen.

Ondanks dat wij tot doel hebben om veiligheid te waarborgen komt het ook op onze school voor dat kinderen pesten en gepest worden. Met behulp van dit protocol reageren wij op het pestgedrag op een vastgelegde wijze. Het protocol biedt alle betrokkenen duidelijkheid over de impact, de ernst en ook over de specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Hoe bereiken we dit doel?

Door duidelijke regels en afspraken te maken. We willen dat kinderen en volwassenen elkaar daarop kunnen aanspreken.

Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.

Leerkrachten, ouders/verzorgers, kinderen, de MR en overige medewerkers onderschrijven gezamenlijk dit protocol.

Wat verstaan wij onder pesten?

Het volgende citaat van drs. Bob van der Meer uit 'Kinderen en pesten' geeft duidelijk weer wat wij verstaan onder pesten.

'Pesten is het systematisch psychisch en/of fysiek mishandelen van één of meer klasgenoten, die niet in staat zijn zichzelf te verdedigen.'

Wat is plagen?

Bij plagen is sprake van onschuldige gebeurtenissen. Er is dan geen winnaar of verliezer, beide partijen vinden het leuk en kunnen er samen om lachen. Het 'slachtoffer' is in staat zichzelf te verdedigen en loopt geen (blijvende) psychische en/of fysieke schade op.

2. Wat doen wij op Wij de Wereld om pesten te voorkomen?

Wij hebben afspraken die voor iedereen gelden; leerlingen, medewerkers en ouders.

Wij zorgen ervoor dat :

- Iedereen zich veilig voelt.
- Iedereen mee mag doen.
- Iedereen erbij hoort.
- Iedereen zorgvuldig met elkaars eigendommen omgaat.
- Op school proberen we pestproblemen te voorkomen. Los van het feit of pesten wel of niet aan de orde is, wordt het onderwerp pesten met de kinderen bespreekbaar gemaakt. Vervolgens worden met hen afspraken gemaakt over omgaan met elkaar. Dit gebeurt aan het begin van elk schooljaar in iedere groep.
- De afspraken worden waar dat ondersteunend is duidelijk zichtbaar opgehangen in het lokaal. De afspraken worden positief geformuleerd naar gewenst/verwacht gedrag.

Deze afspraken en regels komen neer op het volgende met als belangrijk uitgangspunt dat we respect tonen voor elkaar en dat uit zich in de volgende schoolafspraken:

- We ruimen onze eigen spullen op.
- We lopen rustig in de gang.
- We houden rekening met de ander.
- Een complimentje geven of krijgen is heel fijn.

- Iedereen mag zichzelf zijn.
- We praten netjes en zijn beleefd.
- Als je zelf ruzie hebt, praat het eerst uit, lukt dat niet dan meld je dat bij de leerkracht.
- Als je ziet dat een kind gepest wordt, dan meld je dat bij de leerkracht. Dat is geen klikken.

Als pesten optreedt, moeten leerkrachten (in samenwerking met de ouders) dat signaleren en duidelijk stelling nemen en optreden. Soms is dat lastig omdat pesten vaak stiekem gedaan wordt. In gesprek blijven met elkaar en een open sfeer kunnen al heel veel doen.

Aan het begin van het schooljaar wordt gewerkt aan de groepsvorming om te komen tot een prettig en veilig klassenklimaat.

Het voorbeeld van de leerkracht (en thuis van de ouders) is van groot belang.

Signaleren

Waar merk je aan dat een kind regelmatig gepest wordt?

Het is van belang dat leerkrachten en ouders alert zijn op signalen van pestgedrag. En deze ook serieus nemen.

Als kinderen van elkaar merken dat er gepest wordt, wordt er van hen verwacht dat zij dat in eerste instantie bij de eigen leerkracht melden. Vinden zij dit, om welke reden dan ook, lastig, dan kunnen zij zich ook melden bij de schoolcontactpersoon (Pauline Teunis)

Signalen van pesterijen kunnen o.a. zijn:

- altijd een bijnaam, nooit bij de eigen naam noemen
- zogenaamd 'leuke' opmerkingen maken over een klasgenoot
- een klasgenoot voortdurend ergens de schuld van geven
- beledigen b.v. opmerkingen maken over uiterlijk, kleding etc.
- uitlachen
- isoleren
- buiten school opwachten, slaan of schoppen
- op weg naar huis achterna rijden
- naar het huis van het slachtoffer gaan
- bezittingen afpakken
- schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- pestgedrag via briefjes, mail, internet en social media zoals: Tik-Tok, Facebook, Instagram, Whats-app, Twitter etc.

Deze lijst kan nog verder worden uitgebreid. Men kan het zo gek niet bedenken of volwassenen en ook leerlingen hebben het bedacht. Leerkrachten en ouders moeten daarom alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen.

Aanpak van pestgedrag in 5 stappen

Wanneer kinderen af en toe ruzie met elkaar hebben, dan proberen we de kinderen aan te moedigen om er eerst zelf uit te komen. Door met elkaar te praten en als kinderen echt iets niet willen om 'Ho, stop ik wil dit niet' te zeggen. De ander moet dat respecteren. Bij regelmatige ruzies en pestgedrag geldt de volgende aanpak:

Stap 1

Pestgedrag is gesignaleerd en gemeld aan de leerkracht. De leerkracht probeert in een gesprek helder te krijgen wat er speelt en wie welke rol inneemt. En welke consequenties dat heeft (straf).

Refereren aan het gedragsprotocol en verbeteringsafspraken maken met de desbetreffende kinderen en/of de groep. Afspraak maken met de leerling(en) om te evalueren hoe het nu gaat. De leerkracht maakt notities in ParnasSys.

Stap 2

Bij de derde herhaling van de pesterijen worden de ouders van beide partijen ingeschakeld. De leerkracht maakt notities in ParnasSys. Ook de op te leggen sancties bij overtreding van de afspraken worden daarbij vermeld. Ouders worden hierna van elk pestvoorval telefonisch op de hoogte gebracht. De directeur van de school wordt uiterlijk in dit stadium op de hoogte gesteld van de gesprekken met de kinderen en de ouders en kan de gemaakte afspraken terug vinden in het leerlingdossier.

Stap 3

Mocht een en ander niet leiden tot gedragsverbetering, dan volgt een gesprek met kind, ouders, leerkracht en directie. Er worden duidelijke verbeteringsafspraken gemaakt en vastgelegd. Afspraken over evaluatie en sancties worden gemaakt en vastgelegd.

Stap 4

Mocht bovenstaande niet de gewenste uitwerking hebben dan wordt deskundige hulp ingeschakeld. Dat kan zijn; Brick hulpverlening, GGD, schoolmaatschappelijk werk, Jeugdzorg en/of schoolbegeleidingsdienst.

Stap 5

Indien het pestgedrag van de pester niet aanzienlijk verbetert, en/of de ouders van het kind werken onvoldoende mee om het probleem aan te pakken dan kan de directeur een leerling schorsen of verwijderen overeenkomstig het veiligheidsprotocol van het schoolbestuur.

Begeleiden van de gepeste leerling

- Medeleven tonen, luisteren en vragen hoe en door wie er gepest wordt;
- Vertrouwen bieden.
- Inleven in het kind.
- Nagaan hoe de leerling zelf reageert, wat doet hij/ zij voor, tijdens en na het pesten;
- Huilen of heel boos worden is juist vaak een reactie die de pester wil uitlokken. Laat de leerling inzien dat hij/ zij op een andere manier kan reageren;
- Zoeken naar en oefenen van een andere reactie,
- Het gepeste kind in laten zien waarom een kind pest;

- Nagaan welke oplossing de leerling zelf wil;
- Sterke kanten van de leerling benadrukken;
- Belonen als de leerling zich anders/ beter opstelt;
- Praten met de ouders van de gepeste leerling;
- Het gepeste kind niet over beschermen. Hiermee plaats je het gepeste kind juist in een uitzonderingspositie waardoor het pesten zelfs nog toe kan nemen.

Begeleiden van de pester

- Praten; zoeken naar de reden van het ruzie maken/ pesten
- Laten inzien wat het effect van zijn/ haar gedrag is voor de gepeste;
- Excuses aan laten bieden;
- In laten zien welke sterke/ leuke kanten de gepeste heeft;
- Pesten is verboden in en om onze school: wij houden ons aan deze regel;
- Straffen als het kind wel pest, belonen als het kind zich aan de regels houdt;
- Kinderen leren om niet meteen kwaad te worden, leren beheersen, de 'stop-eerst nadenken-houding' of een andere manier van gedrag aanleren;
- Contact tussen ouders en school. Elkaar informeren en overleggen;
- Inleven in het kind;
- Inschakelen van hulp zoals sociale vaardigheidstrainingen, jeugdgezondheidszorg, huisarts etc.

Begeleiden van de meelopende/zwijgende groep

De meeloper zien wij als een passieve pester. Hij/zij is medeplichtig. Blijft op afstand, doet niets om het pesten te stoppen. Hij/zij neemt het niet op voor het slachtoffer. Hij/zij lacht mee met de pester omdat hij/zij bang is om zelf gepest te worden.

Wat doen we met de 'meelopers'?

- Bespreekbaar maken in de groep.
- Oefenen van gewenst gedrag d.m.v. rollenspel, verhalen en voorbeelden.

Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder "klikken". De groep moet dit duidelijk ervaren. Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels zoals die aan het begin van het jaar in elke groep zijn opgesteld en vastgesteld.

Omgang met leerlingen door medewerkers van Wij de Wereld

Van de medewerkers op Wij de Wereld wordt verwacht:

- Ik neem elk kind serieus en laat ieder kind in zijn waarde/respecteer eenieder.
- Ik toon daadwerkelijke belangstelling (persoonlijk/werk)
- Ik neem meldingen over pesten serieus, onderzoek de melding en onderneem actie.
- Ik maak duidelijke afspraken en kom ze na.
- Ik respecteer eigendommen van kinderen.
- Ik ben open en eerlijk, probeer eerst te begrijpen (door vragen te stellen) oordeel, waardeer positief.

- Ik praat onder alle omstandigheden rustig en hanteer correct taalgebruik (voorbeeldgedrag)
- Ik zeg geen negatieve dingen over een kind, zeg niets ongunstigs van een kind in het bijzijn van anderen (bespreek gedrag in termen van waarneembare handelingen)
- Ik bespreek problemen, misverstanden, moeilijkheden met diegenen die erbij betrokken zijn.
- Ik sluit een vervelende situatie altijd positief af (stuur een kind niet met een negatief gevoel naar huis)
- Ik leer van fouten/onenigheid/ruzie e.d.
- Ik zorg voor een veilige/prettige sfeer in de groep.
- Ik begroet leerlingen en neem afscheid.
- Ik stel ouders op de hoogte wanneer er zorgen of bijzondere situaties zijn.

Omgang met leerlingen en leerkrachten door ouders

Van ouders op Wij de Wereld wordt verwacht dat:

- Zij de regels en afspraken zoals in het protocol beschreven respecteren en daarnaar handelen.
- Zij de leerkrachten en kinderen serieus nemen en respecteren.
- Zij de school op de hoogte brengen als zij pestgedrag signaleren.
- Zij de school op de hoogte brengen van veranderingen in de thuissituatie die gevolgen heeft voor het kind.